

Тәрбие жұмысының ұйымдастыру сұрақтары

Лубова Татьяна Николаевна
Башқұрт мемлекеттік аграрлық университетінің
доценті

Студенттермен тәрбие жұмысы университет Жарғысында көзделген кафедраның профессорлық-оқытушылық құрамының функционалдық міндеттерінің құрамдас бөлігі болып табылады және ол сабақ кезінде де, сабақтан тыс уақытта да жүзеге асырылады. Бұл жұмыс педагогикалық ұжымның жылдық жиынтық жүктемесіне кіреді. Мұғалім әрбір студенттің кәсіби іс-әрекетіндегі міндеттерді және туындайтын мәселелерді табысты шешуге қабілетті, нағыз кәсіби маман болып қалыптасуын қамтамасыз етуі керек. Университет түлегі тұлға ретінде де, маман басшы, адамгершілігі жоғары, әдепті тұлға ретінде де тәрбиеленуі тиіс.

Тәрбие жұмысының негізгі ұйымдастырушылық мәселелері университеттің профессорлық-оқытушылық құрамының күнделікті өмірде орындауы тиіс келесі міндеттерімен айқындалады:

- студенттерге оқу материалын меңгеруге белсенді түрде көмек көрсету, оның ішінде пәнді оқу бойынша өзіндік жұмыс дағдыларына үйрету;
- оқу-тәрбие жұмысында артта қалған оқушыларға ерекше көңіл бөлу, олармен жеке сабақтар мен әңгімелер жүргізу;
- әрбір студенттің оқу ғимараттары мен оқу кабинеттерінде өзін-өзі ұстау ережелерін қатаң сақтауын талап ету және оны бұзғандарға ымырасыздық таныту. Тиісті түсініктемелер беріңіз;
- студенттердің аудиторияда, оқу ғимараттарында және қоғамдық орындарда орынсыз мінез-құлық фактілері туралы бөлім басшысына хабарлауға. Сондай-ақ оқытушы кураторларға мыналар міндетті:
- кураторлық жұмыс журналының барлық бөлімдерін уақытылы толтыру;
- ауыл шаруашылығына жоғары білікті мамандарды даярлауға белсене қатысу;
- студенттерде оқуға, еңбекке саналы көзқарасты, меншікке ұқыпты қарауды, топтың, курстың, факультет пен университеттің абыройы үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу;
- студенттерді болашақ мамандығына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу, оларды мамандық пен өндірістің заманауи мәселелерімен үнемі таныстырып отыру;
- студенттерге оқу әдебиетімен өз бетінше жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыруға көмектесу;
- топтағы әрбір студенттің тұрмыс жағдайын, отбасылық жағдайын, денсаулық жағдайын түсіну және

білу;

- оқушылардың қоғамдық жұмысқа деген қызығушылығын арттыру;
- студенттердің ата-аналарымен байланыста болу: балалардың теріс қылықтары мен нашар үлгерімі туралы оларға жедел хабарлау, сондай-ақ оқу үлгерімі жақсы, ғылыми зерттеулердің жоғары көрсеткіштері жағдайында кафедра меңгерушісімен келісе отырып, оларға мақтау қағаздарын беру және жіберу. және спорт, қоғамдық жұмыстарға белсенді қатысу, оның ішінде көркемөнерпаздар өнері;
- тәртіптік теріс қылық жасағаннан кейін, сондай-ақ оқу үлгерімі төмен болған жағдайда студенттермен әңгімелесу жүргізуге, сонымен қатар олардан осы жағдайларда оқудың барлық кезеңінде сақталуы тиіс түсіндірме жазбалар жазуды талап етуге. Кафедра меңгерушісімен келісе отырып, ата-аналарға ұлының (қызының) оқу үлгерімі төмендігі үшін оқудан шығарылуы мүмкін екендігі туралы ескерту хаттар жіберу.

Бақылау жұмысының журналы бөлімдерден тұрады: жалпы ақпарат; топтық актив; өмірбаяндық мәліметтер; оқу үлгерімі мен бағалау нәтижелері; ғылыми-зерттеу жұмыстарының нәтижелері; спорттық, сауықтыру және мәдени іс-шаралар. «Жалпы ақпарат» бөлімінде топтың сандық құрамы, сондай-ақ медаль иегерлері, мамандық бойынша оқитын студенттер, оқудың бюджеттік нысаны және жұмыс тәжірибесі барлар туралы сандық ақпарат беріледі.

«Топтық активтер» бөлімінде студенттерге арналған қоғамдық тапсырмалардың есебі жүргізіледі. Мұнда куратордың студенттер арасында жауапкершілікті нақты тұжырымдап, бөлуі өте маңызды. Студенттердің тұрақты тапсырмалары неғұрлым көп болса, соғұрлым топтағы тәртіптің деңгейі жоғарылайтынын және студенттердің болашақ көшбасшы үшін маңызды екенін есте ұстаған жөн.

«Автобиографиялық ақпарат» бөлімінде оқу жұмысына қажетті студенттер туралы ақпарат, оның ішінде туған күні, сертификат және қабылдау емтиханындағы ұпайлары, денсаулық жағдайы, хоббиі, үй мекен-жайы және ата-анасының телефондары көрсетіледі. Куратор студенттердің біріне туған күндердің есебін жүргізуді тапсыруы керек, сонда ол бұл туралы алдын ала ескертеді. Ата-аналармен қарым-қатынас студент үнемі оқуда нашар нәтижелер көрсеткенде, сабақтарға көп қатыспағанда,

сонымен қатар мезгіл-мезгіл тәртіпсіздік пен үлгеріміздікті көрсететін шұғыл қажетті жағдайларда ғана жүзеге асырылуы керек.

«Оқу үлгерімінің және аттестацияның нәтижелері» бөлімінде емтихандардың, сынақтардың және аттестаттау нәтижелерінің есебін ғана емес, сонымен қатар үздік дипломға үміткер студенттердің есебін жүргізу қажет. Бағалау мен сессиялардың қорытындысын шығарғаннан кейін оларға бұл туралы үнемі еске салып отыру қажет.

«Ғылыми-зерттеу жұмысының нәтижелері» бөлімі студенттердің ғылыми-зерттеу жұмыстарының нәтижелерін (басылымдар, көрмелерге, конкурстарға қатысу және т.б.) есепке алуға арналған, сонымен қатар олардың жетекшілері мен магистратураға түсуге үміткерлер туралы мәліметтер болуы қажет мектеп.

«Спорттық, сауықтыру және мәдени іс-шаралар» бөлімінде студенттердің байқаулар мен көркемөнерпаздар байқауларына қатысуы туралы ақпарат енгізіледі.

«Сыйақылар, көтермелеулер және айыппұлдар» бөлімі көтермелеулермен және марапаттармен белгіленген жұмыс нәтижелерін есепке алуға арналған. Бұл бөлімде жинақтар да жазылады.

Оқу жұмысының журналын топ кураторы жеке жүргізеді, ол студенттерге еркін кіру үшін жабық болуы керек. Куратор оны толтыру үшін қажетті ақпаратты деканатта, сонымен қатар студенттер (физика мұғалімі, мәдениет пәнінің студенті және т.б.) арқылы алады.

Жатақханадағы тәрбие жұмысын негізінен жатақханадағы кезекшілік кезінде оқытушылар жүргізеді. Мұғалім міндетті:

- нашар мінез-құлық көрсететін және оқу тәртібін жүйелі түрде бұзатын студенттермен жеке және мақсатты жұмыс жүргізу;
- оқушыларды жоғары адамгершілік және тұрмыстық мәдениетке баулу;
- әрбір студенттің жатақхананың ішкі тәртібін бұлжытпай орындауын талап ету және оны бұзғандарға ымырасыздық таныту;
- студенттерге оқуда, күнделікті өмірде, олардың демалысы мен бос уақытын ұйымдастыруда тәлімгер болу;
- студенттердің орынсыз мінез-құлық және тәртіпті бұзу фактілері туралы аға куратор мен кафедра меңгерушісіне дереу хабарлауға;

- белгілі бір студенттерді мінез-құлқына қарай бағалау және қажет болған жағдайда кафедра меңгерушісінің атына олар бойынша баяндама жасау.

Мұғалімдердің жеке жоспарларында қамтылған тәрбие жұмысының мәселелері:

- ауыл шаруашылығы өндірісінің прогрессивті дамуына назар аударатын отырып, ауыл шаруашылығындағы инженер-электрик маманының рөлі мен орнын түсіндіру үшін әрбір оқу сабағын тәрбие жұмысына пайдалану;

- мұғалімнің жетекшілігімен қосымша сабақтар, консультациялар және өздік жұмыстар кезінде артта қалған оқушылармен жеке әңгімелесулер жүргізу. Осы немесе басқа оқу материалын түсіндіру үшін студентке қолжетімді тұжырымдамалық терминдерді қолданыңыз;

- жатақханада кезекшілік кезінде санитарлық кітаптарда рейтингі бар бөлмелердің санитарлық жағдайына тексеру жүргізу. Оқушылармен еңбек тәрбиесі бойынша жеке әңгіме жүргізу. Өз міндеттерін немқұрайлы орындаған оқушыларға тәрбиелік ықпал етуде топ жетекшілеріне көмек көрсету;

- тәрбие жұмысындағы басты назар күнделікті өмірде жеке тұлғаның үлгілі тәртібін қамтамасыз ету болып табылады.

Кураторлар үшін: кафедрада, деканатта қаралатын және ректорат ұсынған кураторлық іс-шаралардың тақырыптары бойынша топта іс-шаралар өткізу.

Әдебиеттер тізімі:

1. Григораш, О.В. Бөлім қызметін ұйымдастыру және жұмыс нәтижелерін бағалау / Григораш О.В., Трубилин А.И. – Краснодар: КубГАУ, 2012, - 596 б.
2. Лубова, Т.Н. Студенттердің өзіндік жұмысын ұйымдастыру / Лубова Т.Н., Исламгулов Д.Р. // Жинақта: Жоғары білім берудің Федералдық мемлекеттік білім беру стандарты шеңберінде жоғары білім берудің білім беру бағдарламаларын жүзеге асыру. Бүкілресейлік ғылыми-әдістемелік конференцияның материалдары. - 2016. - 214-219 б.
3. Исламғұлов, Д.Р. Негізгі кәсіптік білім беру бағдарламаларын әзірлеуде кәсіптік стандарттарды қолдану / Исламгулов Д.Р., Лубова Т.Н. // Жинақта: Жоғары білім берудің Федералдық мемлекеттік білім беру стандарты шеңберінде жоғары білім берудің білім беру бағдарламаларын жүзеге асыру. Бүкілресейлік ғылыми-әдістемелік конференцияның материалдары. 2016. 161-170 б.